



SABIRSIZLIK ZAMANI

EYLÜL > 3 TL  
2018

İçindekiler

**Hoş geldin Öğrenci Dostum**

Devrimci Öğrenci Birliği (DÖB)>>

**04-05**

**Faşizm Ve Sosyalizm Koşullarında Kadın**

C.EYLEM>>

**06-10**

**Krizlerden Fırsat Doğar Mı?**

Z. Vasily>>

**11-14**

**Kızılordu Fraksiyonu (RAF)**

Nazlı Can>>

**15-18**

**Özgürlük Kendi Ellerimizde**

Roza Asmin>>

**19-21**

**Neler Oluyor?**

S. Zamanı Fanzin Ekibi / Adana >>

**22**

**4. Kural**

Orhan Kotan>>

**23**

**Sınıfların Oluşumu**

Tahir Kara>>

**24-28**

iletişim

<https://facebook.com/DobBirliđi>

<https://twitter.com/DobBirliđi>

## Merhaba...

*Yeni bir sayıyla sizlerle tekrardan buluşuyoruz. Hayatlarımızı alt üst eden, ekonomik krizi yaratan egemenler hepimizi daha da yoksullaştırıyor. Hegemonyasını yitiren dinci-faşizm içerde –dışarıda savaş, dizginli devlet terörü ile halkları, gençliği daha da baskı altına alıyor.*

*Dinci-faşizm ve onun kendini meşru kılma aracı olan hileli seçimler ile politik kriz bir üst seviyeye ulaştı. Dinci-faşizmin egemenliği sarsılırken, dinci-faşizmin gerici anlayışı eğitime, bilime, toplumsal yaşamın kendisine yansıyor. Üniversitelerin, eğitimin sermayeye peşkeş çekilerek piyasalaşması, bir gecede değişen sınav sistemleri ile yüz binlerce öğrenci açıkta kaldı, ayrıca bir okula yerleşenlerin çoğu şu anki eğitim sisteminden memnun değil. Okulların açılması ile birlikte akademiye, ilerici güçlere de saldırıların devam edeceğinden kimsenin kuşku olmasın.*

*Farkındayız, bu cümleleri herkesten duyuyorsunuz. Fakat buna karşın ne yapılması gerektiğini sorduğunuzda, sorunuzun yanıtı fanzinimizin sayfalarının arasında, kapağın ardındadır. “Anlatılan senin hikayense” bu hikayeye sen de katkı da bulun, fanzinimizi oku, okut, tartış, elden ele ulaştır!*

*Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...*

## **Merhaba öğrenci dostum!**

**H**em sınıfsal anlamda hem de cinsiyet anlamında fırsat eşitsizliğiyle başladığın eğitim sisteminin yeni bir dönemine daha hoş geldin. Şimdiye kadar ilgi ve yeteneklerini keşfemediğin derslerden, saatler içinde değişen bir sınav sisteminden geçtiğin için yeni dönemden çok umutlu olmayabilirsin. **Haklısın!**

Umutsuzsun;

Çünkü, sana sunulan derslerle kendini zihinsel, bedensel, ruhsal açılardan, hatta hiçbir açıdan geliştiremiyorsun.

Çünkü, bilimsel konulardan ayrıştırılıp, zorunlu din dersleriyle donatılan bir eğitim sistemiyle karşı karşıyasın.

Çünkü, staj adı altında emek gücün sömürülüyor ve emeğinin karşılığını alamıyorsun.

Çünkü, internet sansürleriyle gibi bilimsel bilgiye ulaşacağın mecralar erişime engelleniyor.

## *Sabırsızlık Zamanı*

Çünkü, eğer kadınsan hayatın her alanında olduğu gibi eğitimde de cinsiyet ayrımcılığına maruz kalıyor, ikinci plana atılıyorsun; eğitim olanaklarından yeterince yararlanamadığın gibi her an bedensel veya ruhsal tacizlere, tecavüzlere maruz kalabilecek olmanın baskısını hissediyorsun.

Çünkü, tek gecede değişebilen, belirsiz üniversiteye geçiş sınavı sana yalnızca başarısızlık korkusu, geleceksizlik kaygısı sunuyor. Üniversitelere iyi bir eğitim almanın hayali ile gitmişken, bilimsel eğitime dair kırıntıların dahi olmadığını görüyorsun. Mezun olduğunda ise işsiz kalma riskin çok yüksek bir oran.

Bugün üniversite okuyan binlerce insan (947 bin) işsiz! Bunlarla birlikte OHAL ve KHK'lar ile birçok meslek kollarından ilerici, aydın, demokrat, devrimci insanlar mesleklerinden ihraç edildi. Örneğin, yapılan haksızlıklara karşı sesini yükselten, barış bildirgesine imzacı oldukları için yüzlerce ilerici, devrimci, demokrat hocamız bir çırpıda üniversitelerden atıldı. İçinde bulunduğumuz siyasal ve ekonomik krizin yansımalarını, dinci faşizmin baskılarını okulda da, sokakta da her yerde hissediyorsun.

Şimdi bütün bu umutsuzlukların aslında kapitalist sisteme ve onun şekillendirdiği eğitim sistemine dair umutsuzluklar olduğunu fark etme zamanıdır! Şimdi bizi başarısızlığa mahkum edip geleceksizliğe, işsizliğe, intihara sürükleyen sisteme dair umutlarımızı karartıp, bize kendi geleceğimize yön verebilme olanağı sunacak, kendimizi keşfedebilmenin yolunu açacak yeni bir sisteme dair umudu büyütme zamanıdır! Bunun yolu da yaşanılabilir yeni bir dünyayı kendi ellerimizle kurma mücadelesinden geçer!

*El ele verelim, birlikte üretelim,*

*Mücadeleyi birlikte örelim,*

*Birlikte örgütleyelim!*

*DÖB'e Katıl, Mücadeleyi Yükselt!*

*Şimdi Devrim Zamanı!*

**Devrimci Öğrenci Birliği (DÖB)**

# Faşizm Ve Sosyalizm Koşullarında Kadın

C. EVLEM

**F**aşizm; tekeli burjuva egemenliğinin en gerici, en terörist, en kanlı devlet biçimidir. Aynı zamanda kapitalizmin en son ve en yüksek aşaması olan emperyalizmin bir ürünüdür. Tekelci burjuvazinin egemenliğinin baskıyla, zorla sürdürülmesinin bir ifadesidir; tekeli burjuvazinin kriz ortamında başvurduğu gerici bir silahtır. Lenin'in faşizm üzerine tahlillerini ilerleten Dimitrov'un dediği gibi "finans kapitalin en gerici diktatörlüğüdür".

İnsanlığın yaşadığı en korkunç felâketlerden biri olan faşizm, ilk olarak İtalya'da ortaya çıkmış ve doruk noktasına Almanya'da ulaşmıştı. İtalya'da 1922'de Mussolini'nin, Almanya'da ise 1933'te Hitler'in iktidara gelişiyle başlayan bu süreç yalnızca işçi-emekçiler açısından değil kadınlar açısından da tarihlerinin en karanlık dönemini oluşturmuştur. Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı; birçok ülke de olduğu gibi İtalya'da da kadınların işgücüne katılım oranlarının sıçramalı bir şekilde artmasına yol açmıştı. O dönemde İtalya tarım toplumundan sanayi toplumuna hızlı bir geçiş yaşamış ve kadınların sanayi işçileri içindeki oranları da yükselmişti. Erkek işgücünün savaşta tahrip olması, kadın işgücüne duyulan ihtiyacı fazlasıyla arttırmıştı. Fakat 1922 yılında iktidara gelen faşizm, kadınlara ekonomik, sosyal ve siyasi olarak büyük bir darbe vururken bu dönüşümü de engellemeye girişmiştir. Faşist iktidar, çalışma olanaklarını alabildiğine kısıtladığı kadınları, azami sayıda çocuk doğur-



maya ve bunlara bakmak üzere evde kalmaya teşvik ediyordu. Kadına biçilen rol “itaatkârlık” ve “annelik” idi. Kadın çalışmamalı, evde çocuklarına ve kocasına bakmalıydı. “Savaş erkeğe aittir, annelik kadına” diyen Mussolini’ye göre, “ideal kadın”, kırdı yaşayan, geniş ailesini geleneksel değerlere göre yetiştirmekten mutluluk duyan köylü kadındı! Faşist rejim, o sırada 40 milyon olan İtalya nüfusunu 1950’de 60 milyona çıkarma hedefini koymuştu önüne. Doğum oranlarının arttırılması için evlilik ve pek çok yöntem teşvik ediliyordu. Boşanma zorlaştırılıyor, kilisenin de yardımıyla doğum kontrolüne ve kürtaja karşı kampanyalar yürütülüyordu.

Duce Mussolini 1927 Ekim’inde kendisini ziyaret eden Faşist Parti kadın kolları üyelerine şöyle sesleni-

yordu. *“Evlerinize dönün ve kadınlara doğuma ihtiyacımız olduğunu söyleyin. Bol bol doğursunlar.”*

Almanya’da ise pek bir farklılık yoktu. Adolf Hitler’in Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi’ndeki vekili Rudolf Hess Führer’in görüşlerini şöyle yankılandırıyordu: *“Bir kadının toplumuna yapabileceği en büyük hizmet, ulusun hayatta kalmasını sağlayacak, ırksal açıdan sağlıklı çocuklarını dünyaya getirmektir.”* Bu söylevlerin asıl amacı o yıllarda anlaşılmasa bile kitleler tarafından zamanla anlaşılacaktı.

Komünist Enternasyonal’in 1936’da gerçekleşen 7. Kongresi’nde Dimitrov *“Faşizm, yarınından emin olmayan anneyi, ev kadınlarını, işçi kadını, onların en derin duygularıyla oynayarak, insafsızca ve alayla köleleştirir. Aç gezen ailenin velinimeti-*

*miş gibi -önüne bir parça kuru ekmeği atıp- yarattığı hoşnutsuzluğu boşmaya çalışır. İşçi kadınları sanayiden uzaklaştırıp yoksul kızları taşraya göç etmeye zorlar... Kadınlara mutlu bir ev ve mutlu bir aile hayatı vaadederek, ama öteki kapitalist rejimlerden daha çok fuhuşa iter.” tahlillerini yaptı. O yıllarda İtalya, Almanya, Bulgaristan gibi ülkelerde de yönetimi ele geçiren faşist iktidarlar gerçek yüzlerini tam olarak gözler önüne sermemişti. İktidarlarını sağlamlaştırdıkları ve güvene aldıkları zaman şiddetle saldırganlıkları arttı ve katliamcı politikalarını sergilemeye başladı. Faşizmin kanla beslendiği, en ağır sömürü koşullarını dayattığı, farklı ırk ve halklara yaşam hakkı tanımadığı (sebebi ise saf alman ırkı ya da saf İtalyan ırkı yaratma hayali kurmaları) görüldü.*

Goebbels, 1934 yılında yaptığı bir konuşmada kadınlara “sizin göreviniz milli soyun geleceğini garantiye almak için en az dört çocuk yapmaktır” diye sesleniyordu. Faşist iktidar, bugün bize fazlasıyla tanıdık

gelen bir söylemle, doğum oranlarının düşmesinden yakınıyor, bu şekilde Alman ulusunun yok olacağını, güçlü bir devlet, güçlü bir millet için en az dört çocuk yapılması gerektiğini söylüyordu! Slogan, “Führer için bir çocuk yapın” idi.



Kadına yönelik baskılar bunlarla da sınırlı değildi. Sınırlı kalmayacaktı da! En başta kadının yaşam hakkı ortadan kaldırıldı. Hemen her gün kadınlar, en yakınları tarafından öldürüldü. Ve bu katiller, devletin koruması altında en az cezalarla serbest bırakıldı. Giydikleri kıyafetten ayakkabıya, saç şekillerinden makyajlarına kadar her şeylerine karışılacaktı. Pantolona, topuklu ayakkabıya, makyaja, sigara içmeye... Çünkü kadının bu gerici sistem içerisinde pek bir önemi yoktu. Faşist iktidarın gözünde bedeni metalaştırılmış, ucuz iş gücüyü. Fuhuşta patlama yaşandı. Sadece kadınlara değil, çocuklara yönelik cinsel istismarın, taciz ve tecavüzün haddi hesabı yapılamaz oldu. Kadınlar şort giydikleri için, eteklerinin boyları için saldırıya uğradılar. Nasıl giyineceklerle-



## Sabırsızlık Zamanı

rine, hangi saate kadar dışarıda kalacaklarına, nasıl güleceklerine, kaç çocuk yapacaklarına kadar her şey devlet yetkilileri tarafından dikte edilir oldu.

Faşizmin kadın düşmanı yüzünü, ülkemizde de çeşitli biçimlerde gördük, görüyoruz. Bu gerici-faşist düzeni yıkıp yerine yeni dünyayı yani sosyalist düzeni yaratana kadar da görmeye devam edeceğiz.

Hiç şüphesiz kadının kurtuluşu toplumun kurtuluşundan bağımsız ve ayrı düşünülemez. Ezilen bir cins olarak kadının tamamen özgürleşmesi ancak toplumsal bir devrimle mümkündür. Marks ve Engels'in, bu konudaki tahlili şöyledir: *"Bir tarihsel çağın değişimi, her zaman, kadının özgürlüğüne doğru ilerleme oranıyla belirlenir. Çünkü burada, kadının erkekle, zayıfın kuvvetiyle ilişkisinde, insani doğanın kabalığa karşı yengisi en açık biçimde görülür. Kadının kurtuluş derecesi, genel kurtuluşun ölçüsüdür."*

Bu nedenledir ki kadınlar emeğin özgürleşme mücadelesinde önemli bir yere sahiptir. Örneğin Sovyetler Birliği bunun en açık göstergesidir. 1917 Sovyet devrimi, kadın işçi hareketini o güne değin görülmemiş bir yükselişe ulaştırdı. Bu devrim her açıdan kadınlara büyük kazanımlar

getirmiştir. Özellikle politik, ekonomik ve kadın-erkek arasındaki tam eşitliğin gerçekleşmesi yolunda atılmış ilk büyük adımdır.

Sovyet devriminin kadınlara neler getirdiğini şöyle bir hatırlayacak olursak, devrimden 6 hafta sonra kilise evliliğinin, dini nikahın yerini medeni nikah aldı ve bir yıl sonra eşlere eşit haklar veren, meşru ve gayri meşru çocuklar arasındaki ayrımı kaldıran bir evlilik yasası çıkarıldı. Kürtaj hakkı yasallaştı, kürtaj sonrası on günlük tatilin yasallaşması, evliğin iki cins arasındaki tek meşru birliktelik biçimi olmaktan çıkarılması ve bütün doğum evlerinin anne ve çocuk bakımının parasız yapıldığı merkezlere dönüştürülmesi gerçekleşti. Hamile kadının nikahlı olsun ya da olmasın doğum öncesi ve sonrası sağlığı ve bakımı Sovyet devletinin sorumluluğuna alındı.

Kolektif yurtlar, çocuk kreşleri, aşevleri ve çamaşırhaneler kuruldu. Kadınlar artık toplumsal üretime katılırken, ev emeğinin kadınlar için bir yük olmaktan çıkıp toplumsallaşarak kadının o boğucu ev ortamından kopmasını sağladı. Burada sadece kadının kurtuluşundan bahsedemeyiz. Kadınla birlikte toplumun kurtuluşu söz konusudur.

Tabii ki kadınların kurtuluşu ya



## Sabırsızlık Zamanı

da gerçek eşitliğe kavuşmaları tek başına yasalarla sağlanamazdı. Lenin bunu şöyle açıklıyor: “*Kadını kurtaran bütün yasalara rağmen, o, kendisini ezen, boğan, aptallaştıran, küçülten, onu mutfağa ve çocuk bakımına zincirleyen küçük ve basit ev işleri yüzünden bir ev kölesi olmaya devam ediyor... kadının gerçek kurtuluşuna, gerçek komünizme, sadece bu küçük ve basit ev işlerine karşı topyekün bir mücadelenin başladığı yerde ve zamanda ya da bu işler geniş ölçekli sosyalist ekonominin parçaları haline geldiğinde ulaşacaktır.*”

Ayrıca devrimden hemen sonra bütün sorunların çözüleceği de bir yanılsamadır; elbette devrimin ilk günü kadınların üzerindeki baskıların bütün biçimleri yok olmayacaktır. Ama devrim yeni bir sosyalist insan tipini yani yeni insanı yaratırken aynı zamanda kadınlar üzerindeki baskıları da kaldıracaktır. Yani siyasal devrimle her şey bir anda son bulmayacaktır. Toplumsal devrimi gerçekleştirene kadar kadın mücadelesi devam edecektir.

Sosyalizmde kadının ekonomik ve toplumsal hak eşitliği, tüm üretim araçlarının özel mülkiyetine son verip, üretim araçlarının ortak mülkiyeti ile sağlanacaktır. Sosyalist üretimde üretim araçlarının ortaklaşa

mülkiyeti, tüm toplumun ortaklaşa çalışmasını ve üretimde olmasını gerektirecektir. Bu da kadınların toplumsal üretime katılması, toplumsal mülkiyet karşısındaki durumlarını tamamen değiştirecek ve saygınlığını arttıracaktır. Bir bakıma binlerce yıl önce, üretimdeki yerinden dolayı kaybettiği saygınlığını yeniden, daha bilinçlice kazanmış olacaktır. Saygınlığını kazanan kadın cinsiyetinde özgüvenini kazanmış irade sahibi bireler haline gelecektir.

**Aynı zamanda bedenini meta-laştıran kapitalist sistem ve onun temsilcisi olan faşist-gerici iktidarın ve özel mülkiyetin ortadan kaldırılması ile fuhuş, taciz, tecavüz sorunları ile karşı karşıya kalmayacaktır. Friedrich Engels’inde dediği gibi:** “*Kadınların müşterekliği sadece burjuva toplumuna ait olan ve bugün fuhuşla gerçekleşen bir olgudur. Fakat fuhuş özel mülkiyete dayanır ve onunla birlikte kaybolur. Böylece komünist rejim kadının müşterek kullanımını getirmek şöyle dursun, aksine onu ortadan kaldırır.*”

Bütün bu nesnelliklere göre politik, örgütsel, ve pratik çalışmalar yürüterek yaşama müdahale etmeye çalışmalı; devrimi örmeliyiz, örgütlemeliyiz. Nihai kurtuluş Sosyalizmde!

# Krizlerden Fırsat Doğar Mı?

**Z.Vasily**

**K**apitalizmin yapısal bunalımı ve sıçramalı çöküşü gittikçe derinleşirken, bu çöküş ve yıkılış durumu toplumsal hayatın her yerinde kendini hissettiriyor. Sermaye sınıfının, egemenlerin bu kriz sürecinden ciddi etkilendiğini kapanan fabrikalardan, üretimin durma noktasına gelmesinden, iflas açıklamalarından, devasa hale gelen borç yükünden, işçi, emekçilerin kitlesel şekilde kapı önüne konmasından ve çalışan işçi, emekçilerin de iş yoğunluğunun, sosyal haklarının, maaşlarının daha da tırpanlanmasından görüyoruz. Sermayenin kelli fellı temsilcileri 'Bizler bu savaşta, aynı gemideyiz' gibi kararlılık açıklamaları yaparken, daha da yoksullaşan işçiler, gençler, kadınlar dinci-faşizmle, sermayeyle aynı gemide olmadıklarının farkındalar.

Ekonomik kriz diye tabir edilen aslında, ekonominin, kapitalist üretim sisteminin ve bilcümle sermaye sınıfının bu durdurulamaz çöküşü, en çok emekçileri, gençleri etkiliyor. DİSK'in 2018 Ağustos ayı işsizlik verilerine göre Türkiye'de gerçek işsiz sayısı 5,7 milyon iken gerçek işsizlik oranı %16,6'ya yükseldi. Kayıtlı işsiz sayısı 130.000 kişi artarken, genç nüfustaki işsizlik oranı %18,4, genç kadın işsizliği ise daha da yüksek bir oran olan %23,4. Devletin istihdam kurumlarının işe yerleştirme kapasitesi de gittikçe



geriliyor. Geçtiğimiz yıl 100.000'lerde seyreden bu rakamlar, bu sene 90.000'lere gerilemiş durumda. Kadın işsizliği %12 olarak belirirken, genç kadın işsizliği %23,2 gibi bir yüksek oranda. Bir diğer ilginç istatistik ise yüksek öğrenimden mezun olan diplomalı işsizlerin sayısı. Bu oran %10,9 olarak belirirken bunu milyonlarca diplomalı, üniversite mezununun olduğu coğrafyalarımızda bu yüzbinlerle ifade edilebilecek bir rakam. Bu rakamları toplumsan gizlemeye çalışan burjuvazi kendi gerici, faşist kurumları aracılığıyla bu gerçeklerin üstünden atlayıp onları ters yüz ediyor.

TÜİK verilerine göre işsizlikte zaman zaman kısmen bir yükselme gözlenirken, bu oranda düzenli bir

düşüş var. Fakat devlet verileri gerçeğin üstünü örtmeye yetmez. Dar tanımlı işsizlik tanımının yanı sıra, geniş tanımlı işsizlik hesaplaması klasik dar tanım kapsamında yer alan işsizlerin yanında, iş bulma ümidini kaybeden işsizleri, iş aramayan ancak çalışmaya hazır olan işsizleri, mevsimlik ve zamana bağlı eksik çalışanları kapsayan alternatif işsizlik tanımı olarak karşımıza çıkıyor. Yani sadece işsiz olan insanlar değil, aynı zamanda iş aramayıp geleceğe dair pek bir umut beslemeyen, ailesinin desteğiyle yaşayıp çalışmaya hazır olan kesimleri de ifade etmekte.

Bu tabloya bakıldığında ve bu topraklarda birkaç milyon gencin ne çalışıp, ne de okuduğunu düşündüğümüzde işsizliğin gerçek tanımı milyonlarla ifade edilecektir. İşte sermayenin egemen olduğu topraklarda, sermayenin yaşadığı bunalımdan en çok etkilenen kesimlerinden birisi de biz gençlik. Üstelik bizlerin krizden hiç de etkilenmediğini söyleyecek kadar küstah bir sermaye sınıfı var karşımızda.

İşler şu an sermaye için pek de tıkırında gitmediği için, açgözlü sermayedarlar ve onların temsilcileri dinci-faşistler işten atmaların, kemer sıkmaların, zamların, yoğun sömürünün önünü açmış durumda. Türkiye'de sadece Ağustos ayının

## *Sabırsızlık Zamanı*

başından bu yana Antep'te tekstil sektöründe ve diğer illerde farklı sektörlerde yüzlerce işçi işten çıkarıldı ve dahası da çıkarılacak.

Genç işçi, emekçilerin ise çalışma koşulları da daha da kötüleşiyor. Zamanında ödenmeyen ücretler, uzayan mesai saatleri, az insana yığılan yoğun iş yükü beraberinde psikolojik, maddi, manevi ve fiziksel anlamda çöküntüye neden oluyor.

Ülkede genç insanların intihar etme oranları dünya sıralamasına göre bayağı yüksek. Eğitim sisteminin tasfiyesi, yeterli istihdam ve kadro açılmaması gibi sorunsallar da gençliği açlık, işsizlik, geleceksizlik ve umutsuzluk batağına sürüklüyor.

İşte genç işçilerin, genç emekçilerin, genç kadınların ve öğrencilerin etkilendiği bu kriz sadece yakın zamanın bir sorunu mudur yoksa bu kriz dediğimiz olgu sistemin yaşadığı yapısal bunalımın sonucu mudur sorusu çokça soruluyor. Gençlik kitlelerinin oldukça fazla etkilendiği bu krizin doğru anlaşılabilmesi ve krizin yaratacağı yıkımın altında yoksul gençlerin, genç işçilerin, işinden olacak üniversite mezunlarının kalmaması için bunun duru bir kafayla anlamak ve başkalarına doğru kavratmak lazım.

Çünkü kapitalizmin yaşadığı bu bunalım dönemi bir yandan gerici, faşist unsurların sermaye çevresinde

bilenmesini sağlarken diğer taraftan toplumun ezici çoğunluğunu, gençliğin büyük kesimlerini kapitalizme karşı konum almaya ve yeni, alternatif bir dünyayı kurmak için arayışlara sürüklüyor.

Bu yüzden Leninist gençlik olarak krizin faturasını ödemeyeceğiz, faturayı kapitalistler ödesin deyip kenara çekilmeyecek ve olan bitenin ekonomi politığının doğru okumasını yapmamıza engel olan bu kısır, sakat yaklaşımlara karşı ideolojik mücadeleyi sürdürüp, gerçekleri anlatmaya devam edeceğiz.

Birleşik devrimde en ön safalarda dövüşebilecek, aydınlanmaya, örgütlenmeye, harekete geçmeye daha hazır gençlik kitlelerine, krizi yaratan gerçek dinamikleri anlatmak ve bu krizden anti-kapitalist, anti-empyralist ve bunlara göbekten bağlı anti-faşist bir mücadelenin nasıl örgütleneceğini götürmeliyiz. Çözüm en temelde politik uyanıklığa ve reformizme karşı amansız bir ideolojik, politik mücadeleden ve faşizme karşı kararlı bir savaşımdan geçiyor.

### **2000'lerden Günümüze**

Ekonomik krizin giderek hissedilir hale gelmesini sadece döviz kuru hareketlerine bağlamak yeterli ve doğru tanımlama olmuyor. Sadece son birkaç haftada yaşanan döviz üzerinden gelişen ve TL'nin



## Sabırsızlık Zamanı

erimesini, sanayinin işleyecek ham madde bulmasını dahi zorlaştıran bu kriz emperyalizmin bağımlı ülkelelerinden biri olan Türkiye'nin tekelci sermaye sınıfının efendileri ile yaşadığı ikili sorunların temel bir yansımasını oluşturuyor gibi görünebilir. Bu görünürde böyle olmakla birlikte, 2000'li yıllardan bu yana gelişen, tüm dünyayı saran ve kapitalizmi içten içe kemirip devrimler için yeni fırsatların önünü açan bir süreç olarak geliyor.

Kapitalizm artık üretici güçlerin denetimini yitirmiş durumda. Gelir adaletsizliğinin o korkunç uçurumunu dünya genelinde görebiliyoruz. Sadece dünya üzerinde yaşayan bin küsur kişi dünyadaki milyarlarca kişinin servetinden, hatta yaşlı dünyamız üzerindeki onlarca devletin merkez bankasından, hazinesinden daha fazla servete ve birikime sahip.

Sermaye sınıfı açısından artık ne paylaşılacak bir pazar kaldı, ne de henüz doğasına, yer altı kaynağına, zenginliklerine, emek gücüne dokunulmamış, saldırılmamış bir ülke veya toprak parçası. Yükselen güçlerin diğerlerinin pazarlarına göz dikmesinden doğan paylaşım savaşları yerini 2000'lerden bu yana çöken hegemonyayı ayakta tutma çabasına, proletaryanın, emekçilerin, gençlerin bağrından kopan dev-

rimci bir hareketi durdurmaya veya geciktirmeye bırakmış durumda.

Kapitalizmin 2000'lerden bu yana yaşadığı iki büyük bunalımı, artık sistemin yapısal anlamda işlemediğinin, çarkının dönmediğinin kanıtı haline geldi. Dünyadaki emperyalizme bağımlı ülkeler emperyalist-kapitalist sistemin zincirinden kopmanın sancılarını yaşıyor. 2000'den bu yana dünya üzerinde gelişen özellikle 2011 ile dünyaya yayılan kitle hareketleri sınıf savaşımındaki güç dengelerinin değiştiğini, proletaryanın tarihsel görevini oynayıp kendisiyle beraber tüm ezilenleri özgürleştirme yoluna girdiğini bizlere gösteriyor.

Leninist gençlik olarak sistemin yapısal bunalımının ve çöküşünün devrimci bir hareketi bu topraklarda içten içe beslediğini ve uzun süredir başlamış olan devrim sürecinin zafere erişmesi için çok yolunun olmadığını ve krizden olabildiğince yararlanıp geniş unsurlarla bağlar kurmak için yararlanmak gerektiğini düşünüyoruz.

Evet, krizlerden fırsatlar doğar, fakat bunun için hem görüşlerimizi geniş çevreye ulaştırmış olmamız ve gelişecek durumları kendi lehimize çevirmek için de hazırlıklı, örgütlü olmamız gerekiyor.



Nazlı CAN

*Sovyetlerin Stalin önderliğinde faşizmi ve Hitler'i yendiği 2.Dünya Savaşı sonrası.*

*Che, Fidel ve yoldaşlarının zafere ulaştırdığı Küba Devrimi'nin etkileri henüz taze.*

Ve öte yanda emperyalizmin binleri katlettiği Vietnam Savaşı sürmekte...

Kapitalizmin çatırdamalarının dünya çapında tarihsel gelişmelere ve sarsıntılara yol açtığı böyle bir süreçte, Paris'in Nanterre Üniversitesi'nden oldukça büyük bir dalga yayılmaya başlıyor. Nanterre'den Amerika'ya, İspanya'dan Japonya'ya, Türkiye'ye, Almanya'ya ve daha birçok ülkeye yarılan, devrimci öğrenci gençliğin yarattığı bir dalga...

"68 Kuşağı"

Yankıları günümüze kadar ulaşan "68 Kuşağı", 1968'de emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadeleyi okullara, okulları sokaklara taşıyarak işçi ve emekçi halklarla birlikte devrim mücadelesinin kıvılcımı olmuşlardır. Bu öğrenci hareketleri, bugün üzerinden yarım asır geçse de, zor yoluyla mücadeleyi benimseyerek emperyalizmi ve burjuvazinin iktidarını ciddi sarsıntılara uğratmış ve dünya devrim tarihinde derin bir iz bırakmıştır. Üniversite işgallerinden fabrika grevlerine, sokak çatışmalarına kadar uzanan bu yolda



öğrenci gençliğin toplumu harekete geçirmesi ve en ön saflarda yer alması, öğrencilerin devrim mücadelesinde önemli noktada olduğunu bizlere bir kere daha göstermektedir. Ancak biz bu yazımızda öğrenci hareketlerinden bahsedilirken pek değinilmeyen bir konuya değineceğiz;

68 Hareketi'nde Aktif Rol Alan Kadın Öğrenciler...

Kadın öğrencilerin mücadele deneyimlerini incelediğimizde özellikle 68 hareketinin farklı ve dinamik unsurlarından olan, üniversitelerden sokağa doğru gelişen öğrenci hareketlerini ve bu hareketlerin deneyimlerini değerlendirmek gerekir. Bu noktada, militanlarının %50'si kadın olan ve çoğu Alman olan, 68 süreci öğrenci hareketinde yer alan "Kızıl Ordu Fraksiyonu (RAF)'nun" incelenmesini önemsiyoruz.

Öncelikle Kızıl Ordu Fraksiyonu'nun ortaya çıkışına ve faaliyetlerine bakalım;

60'lı yılların sonlarına doğru Almanya'da, Vietnam Savaşı ve İran Şahı'nın Berlin'i ziyaret etmesi gibi sebeplerden dolayı öğrenci gençlik sokaklara döküldü. Öğrenciler her geçen gün daha da büyüyen, hatta gözaltı, tutuklama ve ölümlerle

sonuçlanan, cüretli gösteri ve protestolar düzenliyordu. Bu protestolar hiç durmuyor ve Alman burjuvazisi için büyük bir tehlike oluşturuyordu.

Hatta Almanya o süreçte sınıf savaşımının sertleştiği, kitle hareketinin yükseldiği bir süreçte, tam yetkili olduğu olağanüstü yasaları kabul ederek bu eylemselliklere daha sert yollarla karşılık vermeye başladı. Ama öğrenciler vazgeçmiyordu. 68'in Nisan ayında bu hareketin politik olarak ileri bir eylemi yaşandı. Andreas Baader, Gudrun Ensslin, Thoward Proll ve Horst Sohlein Frankfurt'un iki büyük önemli mağazasını yaktılar. İlerde RAF'ı kuracak olan bu 4 öğrenci, bir süre sonra 3'er yıl hapis cezasına mahkum edildiler. Teslim olmayı reddeden Baader, Ensslin, Proll ve Sohlein ise 1969 yılında yeraltına geçtiler. Ancak aralarından Baader 1970'te bir trafik çevirmesinde yakalanıp tutuklandı. Bir süre sonra ise Baader çeşitli yollarla ve bir gazeteci olan Ulrike Meinhoff'un da yardımıyla iki kadın, bir erkek tarafından tutuklu bulunduğu yerden kaçırıldı. Ve böylece Kızıl Ordu Fraksiyonu ilk eylemi olan Andreas Baader'in kaçırılma olayını "Kızıl Ordu'nun İnşası" başlıklı bir bildiriyle üstlene-





Baader, Andreas Bernd,  
6. 5. 43 München  
Haftbefehl



Meinhof, Ulrike, gesch. Röhl,  
7. 10. 34 Oldenburg  
Haftbefehl



Ensslin, Gudrun, 15. 8. 40 Bartholomae  
Haftbefehl



Augustin, Ronald,  
20. 11. 49 Amsterdam  
Haftbefehl



Raspe, Jan-Carl, 24. 7. 44 Seefeld  
Haftbefehl



Jüschke, Klaus, 6. 9. 47 Mannheim  
Haftbefehl



Stachowiak, Ilse, 17. 5. 54  
Frankfurt/M.  
Haftbefehl



Möller, Irmgard, 13. 5. 47 Bielefeld  
Haftbefehl

rek kuruluşunu ilan etti. RAF, bu bildiriye sınıf mücadelesinin, proletaryanın örgütlenmesinin zor olmaksızın mümkün olmayacağını belirterek bu doğrultuda bir fraksiyon olarak örgütlenme yolunu tercih etmiştir. Sistemin dayattıklarına karşı, yabancılaşmaya, yozlaşmaya karşı sistemin sinir merkezlerine darbeler indirerek, mücadeleyi metropollere taşımak gerektiğini düşünen RAF kuruluşundan sonra bankaları, büyük basın kuruluşlarını, Amerikan Karargahlarını hedef alarak hareket etmiştir. RAF'ın eylemsellikleri ve ideolojik-politik hattına Marksizmin-Leninizmin gözüyle baktığımızda eleştirilecek noktada olabilir, eksik bulunabilir. RAF, Türkiye'de Denizlerin, Mahirlerin, İboların gerçekleştirdiği silahlı bir çıkış olan 71 çıkışı gibi, Almanya'da da dönemine göre zora dayalı mücadelenin yolunu açmış ve geriye tutuklamalarla, ölümlerle sonuçlanan bedeli ağır olan bir mücadele mirası bırakmıştır.

RAF'a dair yazımızda bahsetmek istediğimiz bir başka önemli nokta ise bütün bu eylemselliklerde ve mücadele içerisinde kilit noktalarda kadınların bulunmaları ve bu kadınların çoğunun öğrenci hareketi ile politikleşip bu düzeye erişmiş olmalarıdır.

Sömürüye dayalı bütün toplumsal sistemlerde kadın ezilenin ezilenidir



## *Sabırsızlık Zamanı*

ve her zaman ikincil konumda bırakılmıştır. Kadının bu konumunu tamamen ortadan kaldırmak elbette ki sosyalist bir topluma geçişten sonra sağlanacaktır. Ancak istediğimiz ortak yaşamı ve yeni insanı muzaffer kılabilmek için zaman kaybetmeden mücadele etmek ve bunu değiştirmek gerekir. İşte burada RAF militanlarının kendi aralarındaki kadın-erkek ilişkisi ve bu bağlamda gerçekleşen değişim bizim için bir örnek oluşturmaktadır. Yapılan incelemelerde RAF içerisinde gerek RAF'ın kurucu üyelerinin, gerek en ağır hapis cezalarına çarptırılanların, gerekse en militan eylemselliklerde birinci derecede rol oynayanların neredeyse yüzde 50'si kadındır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi bu kadınların çoğu öğrenci hareketindedir. RAF'ın kuruluşunda önemli rol oynayan bu kadın öğrencilere baktığımızda, bir devrimcinin göstermesi gereken cüret ve fedakarlığı bir kadın veya bir erkek olarak değil, bir devrimci olarak göstermişlerdir.

Bugün devrim için aynı fedakarlık ve cüretle hareket edebilecek kadın öğrenciler oldukça fazla. Ancak cinsiyetçi eğitim, toplum-aile baskısı, sözlü veya fiziksel taciz, tecavüz bugün kadın öğrencilerinin çokça karşılaştığı sorunlar. Bütün bu sorunlar, şu anda tıkanmış durumda olan ve öğrenci gençliğe gerici-faşist

ideolojisini aşılamaya çalışan sermaye sınıfının ve onların düzeni olan kapitalizmin yarattığı sorunsallardır. Kadın öğrenciler olarak devrimci politikaları benimsemeli ve bu gerçek, bilimsel, yaşanan sorunların asıl çözümü olan politikaları genç kadınlara daha hızlı ulaştırmalıyız. Onları saflarımıza katmak istiyorsak kendi öznelliklerinde yaşadıkları problemleri göz önünde bulundurmamak ve yaşadıkları sorunlara temas ederek hareket etmek gerekir. Burjuvaziyi ve sistemi hiç rahatsız etmeyen, bugün meseleyi salt kadın-erkek sorunu olarak gören feminist unsurların politik etkisini lise ve üniversitelerde kırmak için devrimci bakış açısını bulduğumuz her yere ve ulaştığımız her kişiye götürmemiz gerekiyor. Kadın öğrencilere ancak bu şekilde daha hızlı ulaşılabilir.

RAF örneği, kadın öğrencilerin sistemin dayattıklarını aşarak, mücadelenin her alanında en ileriye gidebileceğinin bir örneğidir. Kadın öğrenciler bu örnekten yola çıkarak gücünün farkına varmalı ve devrim saflarını güçlendirmelidir!

## Özgürlük Kendi Ellerimizde! ROZA ASMİN



Yaşadığımız kokuşmuş kapitalist sistemde yaşamı var eden kadınların hayatı hiçbir biçimde önemsenmeyen bir hale gelmiştir. Öyle ki kadınlar her türlü baskıya, sömürüye, cinsiyet ayrımcılığına maruz kalıyor. Bu sebeplerle birlikte aynı zamanda her geçen gün kadınlara yönelik tecavüzler, tacizler, katliamlar artıyor. Verilerle birlikte bunları incelediğimiz zaman korkunç bir tabloyla karşı karşıya gelmekteyiz. Verileri sizlerle paylaşırken, verilerin gerçek yüzünü incelediğimizde bu sistemi bütün çirkinliğiyle, pisliğiyle tekrardan görmüş olacağız.

**K**adınlara ve çocuklara yönelik cinsel istismar, taciz, tecavüz, şiddet oransal olarak geçmişe göre artışta. En son Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun açıklamış olduğu Temmuz ayı verilerine göre 39 kadın ve çocuk acımasızca katledildi, katledilmeye devam ediyor. Son olarak Begüm'ün ölümü yansıdı basına. 12 Ağustos'tan beri haber alınamayan trans kadın Begüm'ün 22 Ağustos'ta cansız bedeni bulundu. Büyük bir nefret ile katilleri tarafından katledilen Begüm tanınmaz bir hale getirilmişti. Aynı zamanda kadınlara ve çocuklara karşı yapılan cinsel istismar da sürmeye devam ediyor. Çocuk istismarına dair basına yansıyan haberlerden sadece 433 çocuğun bu suça maruz bırakıldığını gör-



mekteyiz, fakat gerçek rakamlar bu sayının çok çok üstündedir. Son süreçte de “Eylül ve Leyla”nın cansız bedenlerinin bulunması herkes tarafından tepki ile karşılandı. Çocuklara yönelik gerçekleşen insanlık dışı saldırıları, muameleleri verilerle açıklamaya devam edelim. TÜİK verilerine göre son 10 yılda 482.908 kız çocuğu evlendirildi. Son 6 yılda 142.298 çocuk anne oldu. 15 yaşın altında istismara uğrayarak doğum yapanların sayısı ise 16 bine yaklaşmış durumda. Aktardığımız veriler birkaç örnek niteliğinde, tabii birçok örnek ardı ardına sıralayabiliriz; ama bu olayların gerçek nedenini açıklamak için bu örneklerin şimdilik yeterli olduğunu düşünüyoruz. Bu verileri açıklığa kavuşturmak elbette önemli. Ama bunları açıklığa kavuştururken kadınların sorununun yalnızca taciz, tecavüz veya cinsel istismar olduğu anlaşılmasın. Aslında bu veriler kapitalist sistemin açmış olduğu derin çatlağı ve buna dair kalıcı, kesin bir çözümün elzem olduğunu farklı biçimlerde açığa vuruyor.

Sınıflı toplumların ve özel mülkiyetin oluşmasıyla birlikte kadınlar erkeğin egemenliği altında tutuldu. Zaten özel mülkiyetin en önemli dönüm noktası kadının üretken çalışmadan koparılmasıydı. Kadınların vesayet altında tutulması,

baskı altına alınması; üretken çalışma erkeğin görevi olarak görülürken kadının ikinci derece görevler üstlenmesini öngören cinsiyetler arası bir iş bölümünün sonucuydu. Bu iş bölümü cinsiyetler arasındaki eşitsizliği pekiştirmeye ve kadının özgürlüğünün baskı altında tutulmasına, bunu şiddetlendirmeye katkıda bulundu. Buradan da anlaşıldığı üzere kadın ve erkek cinsleri ne yaşadığı sosyo-ekonomik sistemden ne de içinde bulunduğu toplumsal hayattan ayrı ele alınabilir. O yüzden bugün kadın sorununun salt erkek düşmanlığına dayandırılması doğru bir temel değildir. Eğer bu temelde mücadele edilirse kadın hiçbir şekilde özgürlüğünü kazanamaz. Kadın mücadelesini sınıfsal bir perspektifle ele almak gerekiyor. Yapısal bir bunalım içinde olan kapitalizmin( hem ekonomik kriz hem de politik kriz) sıçramalı çöküşüyle birlikte işçilere, emekçilere, ezilenlere baskı ve zor yoluyla saldırmaya ve her alanda bugün kadınlara gerici bir zihniyetle yaklaşmaya devam ediyor. Dinci-faşist iktidar bizzat kendi eliyle kadınlara yapılan saldırıları meşrulaştırıyor ve tacize, tecavüze, şiddete uğrayan kadınların ve çocukların faillerinin yargılanması gibi bir durum söz konusu bile olmuyor. Dinci-faşizmin yarattığı bir

## Sabırsızlık Zamanı

sonuç olan bu durumda, sistemden beslenen her kimse yaptığı pislikleri yapmaya devam ediyor. Tüm bunlarla beraber kadınlar susmuyor, mücadelenin sesini yükseltmeye devam ediyor. Dinci-faşizmin kadınlar üzerinde yarattığı öfke gün geçtikçe daha da büyüyor ve kadınlar kendilerine karşı yöneltilen bu dinci-gerici anlayışa karşı sokaklara çıkıyor. Bu nedenden dolayı ileri bir bilince sahip olan kadınlar yaşamın her alanında söz söylemek için kararlılıkla meydanları dolduruyor ve de doldurmaya devam edecektir.

Kadın öğrencilerin yaşadıklarına baktığımızda yine çeşitli haberler ile karşılaşyoruz. En son Japonya'da kadın öğrencilere yönelik negatif ayrımcılık sosyal medyada yer aldı. Bu habere göre Tokyo Tıp Üniversitesi'ne girişleri sınırlamak için yapılan ilk şey kadın öğrencilerin okula giriş puanlarının daha düşük gösterilmesiydi. Eskiden okulun %40'ı kadınlardan oluşuyorken, şimdi 141'i erkek, 30'u ise kadın öğrencilerden oluşuyor. Ne kadar gelişmiş bir ülke olursa olsun bu örnekler cinsiyet eşitsizliğini azaltmıyor. Yine bu örnekte de görüldüğü gibi, egemen gerici güçler kadınları yok saymaya devam ediyorlar. Yine sınıflı toplumların ortaya çıkışından bu yana kadınlara yönelik cinsel ayrımcılık her alanda

devam ediyor. Örneğin ortaokula giden çocukların ders kitaplarında bile bunu görmemiz çok mümkün bir hale gelmiştir. 12 yaşında olan öğrencilerin gelişim dönemlerinde veya ortaokul ders kitaplarında aile içi toplumsal cinsiyet rolleri belirleniyor. Toplumsal cinsiyet rolleri dediğimiz şey zaten kadınlara ve erkeklere verilen roller ve onların toplumdaki sorumluluklarıdır. Örneğin sosyal bilgiler kitaplarında küçük kız çocuğu her zaman annesine ev işlerinde, mutfakta yardım ediyorken, erkek çocuk ise babasının yanında örneğin tamir işlerinde babasına yardımcı oluyor. Bu örnekler ise çoğaltılabilir...

Nihai olarak kadınlar her zaman egemenler tarafından ezilmiş, çeşitli biçimlerde sömürüye maruz kalmıştır, kalmaya da devam ediyor. Ezilen kadınların, kadın öğrencilerin, işçi ve emekçi kadınların mücadelesi işçi sınıfının mücadelesi ile birlikte yükseltilmezse kadınlar özgür yarınlara ulaşamayacaktır. Kadın öğrencilerin işçi sınıfının devrim mücadelesinde yer alması çok önemlidir. Bu yüzden bulduğumuz her alanda kadınların örgütlülüğünü sağlamak için canla başla uğraşmalıyız. Umutla...

## GÜNDEMİN NOTLAR

>> TÜİK'in verilerine göre Türkiye'de işsizlik oranı, Mayıs ayında yüzde 9,7 arttı. Bu verilere göre ülkede en az 3 milyon 136 bin kişi işsiz...

>> Dersim'de Hozat, Ali Boğazı, Bozan Yaylası, Dereköy, Kozluca, Zengi, Dedirgen Dere gibi yerlerde haftalardır devam eden ve söndürülemeyen bir yangın var. Bölgenin yasak bölge olması nedeniyle uzun süre herhangi bir müdahale yapmayan yetkililere karşılık halktan gönüllü insanlar yangına müdahale etti.

>> Yıllardır çocuklarının kemiklerini arayan Cumartesi Anneleri'nin eylemlerinin 700. haftasında polis eyleme katılan kitleye ve annelere plastik mermilerle, biber gazıyla saldırdı, çok sayıda kişiyi gözaltına aldı.

>> Dolar/TL kuru Ağustos ayı içerisinde 6.30'u, Euro 7.22'yi aşarak rekor tazeledi. RTE; "Onların Doları varsa, bizim de Allahımız var" açıklamasında bulundu.

>> Günlerce kendisinden haber alınamayan trans kadın Begüm, Bursa'da bir otelde saçları kazınmış ve yakılmış bir halde bulundu. Aynı zamanda yine trans bir kadın olan Esra Ateş üç yerinden bıçaklanarak ve boğazı kesilerek katledildi.

Milli Eğitim Bakanlığı, mali durum ve beklentiler raporu yayınladı. Rapora göre Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün giderleri geçen yıla göre ikiye katlandı.

>> Sağlık Bakanlığı talimatıyla SGK 143 ilacı ödeme kapsamından çıkardı. Prostat ve diyabet ilacı kullanan hastalar mağduriyet yaşıyor.

>> Dünya Çocuk Hakları gününde Türkiye'deki hapishanelerde toplam 3 bin 85 çocuk olduğu belirtildi.

>> Petrol-İş sendikasına üye oldukları için Flormar Kozmetik Firması'nda işten atılan 132 işçinin fabrika önünde başlattıkları eylem 100 günü aştı.

## 4. Kural

Orhan Kotan

*sürdük geceye yıldızları  
ışıkta n yollar döşedik  
ve damla damla erirken yıldızlarımız  
toprak damlı evlerde umut sönerken  
başladık yeniden güneşten döllemeye  
ıssız bir acıya bin süngü birden batarken.*

*yıkılanlar oldu bu sıra  
korku  
çürümüş bir beyin olarak  
kafalarda yatarken  
dağ başlarında kurşunlandılar  
doğan bir çocuğa armağan oldu adları  
unutuldular  
korkuları unutulmadı.*

*kent yorgunu paslı bir alkol gecesine  
kitaptan  
katliam gibi korkan general gecelerine  
radyolara  
radarlara  
ajans haberlerine  
ve  
burjuva düşlerine yıkıldılar.*

*dağlar bir acılı masaldır artık  
ve üniversite  
kan davalarından arta kalan bir feodaldır  
gelinler ağlayarak girer gerdeğe  
türkü söylemesini bilmez çocuklar  
gözlerim bin yaşında evliya türbeleri  
sen yoksun diye...*



**Tahir KARA**

**G**ünümüzde sahip olduğumuz ve bize vazgeçilmez olarak gelen bazı kurumlar (mesela özel mülkiyet, devlet) insanlık tarihinin bir döneminde hiç var olmamış idi. Ve o dönemde yaşayan insanların, bu kurumların yokluğunu çektiği de pek söylenemezdi. Peki bunun sebebi o dönemde yaşayan insanların bireysel tercihleri miydi, yoksa maddi koşulların zorunlu bir sonucu muydu? Kesinlikle ikincisi. Bunu daha iyi anlayabilmek için ilkel toplum olarak adlandırdığımız bu dönemin yaşam koşullarına biraz göz gezdirmemiz gerekli.



## Sabırsızlık Zamanı

İlkel dönemde yaşayan insanlar adeta bir hayatta kalma mücadelesi vermekteydi. İlk insanların bütün yaşamı, varlığını sürdürecektel temel şartları sağlama tasasıyla doluydu. Tek tek insanların varlık şartları diğer insanlarınkine dönülmez bağlarla bağlıydı. Birey tek başına tabiatla mücadelede güçsüzdü. O, yalnızca topluluk içerisinde var olabilirdi. İlk insanlar bitki ve kök toplayarak, ava çıkarak, balık tutarak geçimlerini sağlardı. İhtiyaçların temini konusunda topluluk içinde doğal ve cinsiyete dayalı bir iş bölümü söz konusuydu. Biyolojik unsurların belirleyici olduğu bu iş bölümünde erkek bireyler genellikle avcılık işiyle uğraşırken kadın bireyler genellikle kök ve bitki toplayıcılığıyla uğraşıyordu. Bireylerin yaşamlarını sürdürmeleri için hem av etine hem de bitki ve köklere ihtiyaç duyması ancak bu besinleri tek başına sağlayamıyor olması kolektif çalışma zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. Üretici güçlerin seviyesinin düşüklüğü dolayısıyla insanlar ancak kendi ihtiyacını karşılayabilecek kadarını üretebiliyordu. Gücü yerinde olan herhangi bir bireyin çalışmadan tüketmesi, topluluğun diğer üyelerinin yok

oluşuna yol açar ve tabiat ile mücadelede topluluk güçlerini zayıflatırdı. Bu nedenle tüm bireyler üretime bir noktadan katkı koymaya mecburdular. Emeğin kolektif biçimi üretilen ürünlerin mülkiyet tarzını da belirliyordu. Herkes ortak çalıştığı için üretilen her şey bütün kolektifin malı oluyor ve eşit bir şekilde paylaşılıyordu. Üretim araçlarının yani avlanacak hayvanlar ve toplanacak bitkilerin doğadan rastgele sağlanması onlar üzerinde mülkiyet kurulmasının önüne geçiyordu. Bu maddi koşulların tamamı özel mülkiyetin ortaya çıkmasına müsaade etmemekteydi. İlkel toplumda komünün bütün üyeleri, üretim araçlarına karşı ve buna bağlı olarak üretimin sonuçlarına karşı aynı tavır içindeydiler. Bireylerin toplumsal üretimde aldıkları yerin aynı olması sınıfların oluşumunun önüne geçmekteydi. Komünde kimse bir başkasından üstün değildir. Burada geçerli olan sadece yaşa ve hayat deneyimine dayanan bir otoritedir. İlkel toplumun temel ekonomik kanunu, komünün ve onun her üyesinin hayatının korunması için gerekli yaşama nesnelere ortaklaşa sağlanmasının zorunlu olması ile belirlenir. Bir



insanın diğer insanların emeği üzerinde tahakküm kuramaması kurumsal bir iktidarın ortaya çıkamamasına yol açmaktadır. Ancak üretici güçlerin gelişmesi bunu değiştirebilecek bir imkan yarattı. Yakalanan hayvanların ehlileştirilmesi, arpa, buğday gibi tahılların ekilip kendi üretimini yapabilme yetisi, avcılık ve toplayıcılığın yerini tarım ve hayvancılığın almasını sağladı. Tarım ve hayvancılığın keşfi, üretimde bir patlamaya yol açtı ve insan, tarihinde ilk defa doğanın kendisine sunduğuna bağlı olmaktan kurtuldu. Artık toprağı kendisi ekip biçiyor, ehlileştirdiğı hayvan sayesinde avlanma zorunluluğundan kurtuluyordu. Burada gerçekleşen ve tarihin akışını değiştiren en temel nokta bir insanın kendi ihtiyacından fazlasını üretebiliyor oluşuydu. Bu gelişme komün örgütlenmesinin sonunun başlangıcı oldu.

Emeğin üretkenliğinin artmasından ve tek tek topluluk üyelerinin gerekli ürünleri topluluğun yardımı olmadan kendi güçleriyle yapma olanağı kazanmalarından sonra, üretimin bireyselleşmesi eğilimi doğdu. Bu şartlar altında ilkel toplumun üretim ilişkilerinin kolektif karakteri, bireyin inisiyatifini sınırlar bir nitelikte olduğu için üretimin gelişmesini engellemeye başladı. Eskiden komün üyelerinin ortaklaşa emeği üretim araçlarının ortak mülkiyetini gerektirirken, şimdi ortak-

## *Sabırsızlık Zamanı*

İlaşla çalışma zorunluluğu yavaş yavaş ortadan kalkıyor, yeni oluşmakta olan bireysel üretime, üretim araçlarının özel mülkiyeti uygun düşüyordu. Üretimin gelişmesi sonucu üretilen ürünler artık ortak kullanıma hizmet etmiyor ve topluluk üyeleri arasında paylaşılmıyordu. Ürünler artık üretim araçlarının sahiplerinin özel malı haline geliyordu.

Madeni iş aletlerinin ortaya çıkması ve giderek mükemmelleşmesi üretici güçlerin gelişmesinde önemli bir rol oynadı. Üretici güçlerin büyümesiyle insan, yaşamını sürdürebilmek için gerekli olandan daha fazla ürün elde etmeye başladı. Böylece fazla ürün (artı-değer) ile birlikte toplumun yaşamında tamamen yeni olgular ve buna bağlı olarak başka insanların yaşamını sürdürebileceğinden fazla olan ürüne el koyma olanağı ortaya çıktı. Özel mülkiyet meta değişimini de beraberinde getirdi. Başlangıçta yalnızca topluluk içinde gerçekleşen ürün değişimi özel mülkiyetle beraber farklı toplumlarla da gerçekleşir bir hal aldı. İlkel toplumun belirli bir gelişme düzeyinde ilk büyük toplumsal iş bölümünün unsurları ortaya çıktı. Hayvancılıkla uğraşan topluluklar ile tarımla uğraşan topluluklar birbirinden ayrıldı. Böylece topluluklar, üretim faaliyetlerinin ana yönüne göre birçok yönden birbirinden farklılaşmaya başladılar. Hayvancılıkla uğraşan ve tarımsal ürünlere





ihtiyaç duyan (veya bunun tersi) topluluklar, ürün fazlalığını ihtiyaç duyduğu ürünlerle değiş tokuş ederek, tek yönlü tüketimin önüne geçmiştir. Üretim arttıkça tarım ve hayvancılığın yanı sıra başka üretim çeşitleri de ayrıldı. Demircilik, çömlekçilik, dokumacılık gibi el zanaatlarına dayanan üretim, giderek uzmanlık isteyen bir hal aldı. Zanaatçılığın temel işi, tarım ve hayvancılık için gerekli aletlerin üretimiydi. Zanaatın tarım ve hayvancılıktan ayrılması ikinci büyük toplumsal iş bölümünü ortaya çıkardı. Zaten var olan meta üretimi ikinci toplumsal iş bölümüyle düzenli ve sürekli bir olgu haline geliyordu. Meta değişiminin gelişmesi ve pazara yeni ürünlerin de eklenmesiyle, diğer bütün metaların de-

ğerini ifade eden özel bir meta olarak para meydana geldi. Gerçekleştirilen bu ilkel ticaret ve paranın ortaya çıkışı özel mülkiyetin yaygınlaşıp kalıcı olmasında etkili oldu. Gelişen üretici güçlerin, meta değişiminin ve özel mülkiyetin sonucu olarak sınıflar ortaya çıktı. Artı-emek ve artı-ürünle birlikte insanın insan tarafından sömürülme şartları oluştu. Bu noktadan itibaren insanların yaşamlarını sürdürmeleri için topluluğun tümünün çalışma zorunluluğu ortadan kalkıyor, üretim araçlarına sahip olanlar diğerlerinin artı değerine el koyarak da geçinebilir hale geliyordu. Böylece üretim araçlarının özel mülkiyeti toplumu iki temel sınıfa böldü. Bir yanda üretim araçlarına sahip olmayan ve çalışmak zo-

## Sabırsızlık Zamanı

runda olanlar diğer yandaysa üretim araçlarına sahip olan ve çalışmak zorunda olmayanlar.

Meta değişiminin, özel mülkiyetin ve sınıfların ortaya çıkması eşit olmayan servet dağılımına yol açtı. Toplumdan topluma uzayıp kısalan bu sürecin sonunda binlerce yıldır süren komün yaşamı sonlanmış oldu. Bu süreç içerisinde nüfus hızla artmış ve çoğunlukla yerleşik yaşama geçilmişti. Toplumun yönetiminde üretim araçları sahipleri belirleyici konumdaydı. Bu kişiler aynı zamanda yargı ve cezalandırma tekeline de elinde bulunduruyordu. Mevcut üretim ilişkisini korumak adına ezenlerin bir zor aygıtına ihtiyacı vardı. Hem toplumu diğer toplumlarla

olan savaştan koruyacak hem de ezilenlerin olası bir isyanını engelleyecek güç, kurumsal baskı aygıtı yani devlet bu ihtiyaca cevap vermek adına ortaya çıkmıştır. İlkel toplumun yazısız kuralları artık zamanını doldurmuş, iş bölümü ve bunun sonucu olan toplumun sınıflara ayrılmasıyla parçalanmıştı. Yeri devlet tarafından doldurulacaktı.

Altı çizili olan kurumların tamamı toplumun gelişmesinin belirli anlarında ortaya çıkmışlardır; süregelen gelişmeyle beraber, çeşitli nedenlerle biçimden biçime girmişlerdir. Bunların hiçbiri tarih nezdinde daimi değildir ve kendisini yaratan maddi koşulların ortadan kalkmasıyla da yok olacaktıdır!





*"Selam ve saygılarımla.*

*Ben Ramin Hüseyin Penahi'yim.*

*Recayışar zindanında tutuluyorum. Bana destek veren herkese, halkıma teşekkür ediyorum.*

*Ben Kürdistan halkının özgürlüğünden yana bir aktivistim. Kürdistan halkına da İran halkına da bana verdikleri destek nedeniyle teşekkür ediyorum. Bu destek beni mutlu ediyor.*

*Hakkımdaki iddiaları bir kez daha tekzip ediyorum. Ben terörist değilim. Sivil bir aktivistim. İran halkının, özellikle de Kürdistanlıların özgürlüğü için mücadele ediyorum. Herkesin gözlerinden öperim."*